

RELIGIÓ

RECOPILOCACIÓ DELS TWEETS I DELS ESCRITS AL BLOG “VOL 234” DE TEMÀTICA RELIGIOSA

FINS EL 7 DE DE GENER DE 2019

JOSEP M. CARBÓ TEIGEIRO

RELIGIO I ESPIRITUALITAT	3
Com més religió menys espiritualitat i com més espiritualitat menys religió. 141218	3
Cada cop que reses et separen de Déu. 160502	4
Matèria i esperit? Ciència i religió? O simplement pensament i vivència? 170501	5
SENTIT I UTILITAT DE LA RELIGIÓ.....	6
Que una idea prolifere i tingui èxit no vol dir que sigui vertadera. Simplement que és més útil 141221	6
L'opi és la religió del poble 150224	7
Si vols que la gent respecti les teves rareses fes-te d'una religió o una tribu que les prescriu 150408	8
Les cartes astrals, la religió, el tarot, moltes teràpies... són coixins de plomes de Dumbo! 150929.....	9
Si sabem què oi Déu i què no, quina falta ens fa? 170525.....	9
Una tribu despietada té un déu despietat i una societat mesquina té una justícia mesquina. 180501 .	10
CRÍTICA A LA RELIGIÓ.....	11

Tant de bo els religiosos fossin tan crítics com els científics. 160817.....	11
Tot científic vol que les seves teories siguin superades. Cap religió no ho vol. 161205	12
QUI ÉS DÉU? L'HOME CREA A DÉU.	13
Els mites no poden explicar l'origen de l'home, però l'origen de l'home pot explicar els mites. 160424	14
La majoria de cristians, budistes, musulmans... saben més coses que el Jesús, Buda o Mahoma històrics. 170206.....	15
CREENCES I FE. LA RELIGIÓ COM A RENÚNCIA A LA RACIONALITAT.	16
Som esclaus de les nostres creences 141014.....	16
Déu m'ha fet incrèdul i jo m'he fet creient 170905.....	17
SUBMISSIÓ RELIGIOSA. LA RELIGIÓ, ESCOLA DE SUBMISSIÓ I CONFORMISME	18
Per què beneïm Déu per les coses que ens agraden i no el maleïm per les que ens desagraden? 150828	19
Si s'hagués predicat que els contes populars són revelació divina ara les misses es farien en casetes de xocolata. 170401.....	20
SOBREPASSAR LA RELIGIÓ	21
La meva carta astral diu que no faci cas de les cartes astrals i m'inventi la vida. 140905	21
Adorem els cels quan enlairem el cap i la terra quan l'abaixem. Mai no adoren però la musculatura del coll. 150210.....	22
A qui hem de fer cas quan els déus i els homes manen coses diferents i fins i tot oposades? 160826..	23
Al final tot es redueix a "qui mana més, els déus o els homes?" 170904.....	24
Els déus creen amb les mans i la veu. Els humans en fem prou amb la mirada. 180106	25
PREGUNTES QUE ELS TUI TS CONTESTEN	27

RELIGIO I ESPIRITUALITAT

Convé primerament distingir religió d'espiritualitat. Molt sovint es confonen perquè l'espiritualitat ha sorgit i ha estat cultivada en les religions tradicionals. Amb tot, cada cop més s'ha vist que ocupen àmbits ben diferents en les necessitats humanes. La religió té una funció més emocional i social i l'espiritualitat és transcendent. Hom pot ser religiós i espiritual, religiós i no espiritual, no religiós i espiritual i no religiós i no espirituals.

La religió és dels homes i l'espiritualitat de les dones. És la diferència entre el poder i la unitat. 111227¹

Hi ha qui es pregunta si es pot ser sant sense Déu. Jo em pregunto si se'n pot ser amb Déu. 121020

Si podem distingir entre sexe i amor, per què no entre religió i espiritualitat? 150201

Com més religió menys espiritualitat i com més espiritualitat menys religió. 141218

Comencem per les definicions ja que els conceptes de "religió" i "espiritualitat" tenen molts i diversos significats segons el context.

Per a mi religió és el seguiment d'unes pràctiques i uns rituals coherents amb una ideologia de fe que concep la transcendència a través del sagrat: espais sagrats, temps sagrats, escriptures, persones, lleis, objectes, paraules... sagrades. La religió és un corpus explicatiu de l'existència que incorpora una ètica i un pla de vida. Els seguidors apel·len a la fe irracional contra tota evidència i orienten la vida a la satisfacció de les exigències que consideren emanen de la divinitat. La pràctica de la religió és l'acció.

L'espiritualitat és la dimensió humana que transcendeix la raó i contempla la realitat des d'una consciència ampliada. L'espiritualitat parteix de l'experiència de transcendència que sovint es manifesta en la consciència d'unitat transegoica. Engloba totes les altres dimensions humanes (física, emocional, racional) i es viu no com una exigència ètica o una subordinació al sagrat sinó com un goig en la contemplació de la veritat i una llibertat absoluta en l'acció.

Així mentre la religió és prerracional, l'espiritualitat és transracional. Mentre la religió és normativa l'espiritualitat és espontània. La religió sotmet i regula la conducta i la ment de les persones mentre l'espiritualitat et fa autònom i t'allibera. La religió és d'aquest món i per això consola emocionalment els seus adeptes en les cerimònies i els actes de confraternitat i de caritat. L'espiritualitat en canvi no és d'aquest món i no té per finalitat el confort emocional ni la justícia social. És una dimensió individual a nivell de l'ànima i unificadora a nivell de consciència, però no té dimensió social. La religió separa els adeptes dels que no ho són mentre l'espiritualitat mostra la unitat que tots som. La religió té un camp conceptual ampli i coherent que s'autojustifica. Si no surts d'aquest camp tot és coherent ja que no és permès de criticar les premisses originals (que són dogmes de fe) L'espiritualitat, en canvi, no és conceptual ni coherent; és una vivència íntima profunda.

La religió ha servit al llarg de la història per a regular la col·lectivitat i és probable que hagi tingut un paper important en la tasca civilitzadora. Així ho defensava David Hume qui, malgrat ser un ateu recalcitrant, va fer una defensa aferrissada de la utilitat de la religió per a controlar i encaminar la gent

¹ Els números que figuren després de cada tuit indiquen la data en que es van fer segons el model AAMMDD

en el trànsit de la vida. Amb tot, la religió ha tingut i té també un dimensió nefasta amb el fanatisme i el fonamentalisme, actituds radicals que tot i no ser inherents a la religió "per se" són totalment coherents amb el dogma ja que la defensa de veritats revelades portada a l'extrem i viscuda com a fe compromesa implica imposició.

La religió i les persones religioses poden estar en diferents estadis evolutius, des dels més primaris i impulsius als més evolucionats i flexibles. També és cert que la religió ha permès i facilitat en alguns casos l'emergència de l'espiritualitat. Les variants místiques de les religions (misticisme cristià, sufisme, budisme zen,...) estan centrades en l'experiència i el desenvolupament de l'espiritualitat mentre que les ortodòxies religioses s'orienten més a les relacions socials, els codis morals i l'obediència en la fe.

Tenim així que hi ha persones que són religioses i espirituals; persones que són religioses i no espirituals, persones que no són religioses però sí que són espirituals i persones que no són ni religioses ni espirituals.

Com exemple del primer cas podríem posar una monja que està oberta a l'experiència espiritual continua lligada a pràctiques religioses que considera inherents a la seva espiritualitat. En el segon cas podríem posar un practicant fidel d'una religió que no va més enllà de complir els preceptes i seguir els rituals i les pràctiques però que no accedeix a la seva dimensió espiritual. En el tercer cas podem trobar persones que viuen la seva espiritualitat totalment deslligada de qualsevol pràctica o precepte i en el quart cas hi trobaríem les persones alienes a l'espiritualitat i a la religió.

Donat que en les fases evolutives apareix primer el sentiment religiós (amb l'aparició de les necessitats emotives de sentit i de socialització) i només més tard pot aparèixer la dimensió espiritual, és fàcil entendre que com més se supera la rigidesa religiosa més a prop s'està de l'espiritualitat i que com més es viu en l'espiritualitat menys necessitat se sent de sotmetre's a codis, preceptes, rituals, creences irracionals o mitologia.

Cada cop que reses et separes de Déu. 160502

Resar és parlar amb Déu, ja sigui per lloar-lo, demanar-li coses o mostrar la nostra petitesa o submissió als seus designis.

Resar és desmarcar-se clarament de Déu. Déu és una cosa i nosaltres, que li resem, una altra ben diferent. Com més resem més marquem la distància, la diferència, la dualitat entre aquestes realitats.

A mi em sembla que Déu, l'absolut, l'Ésser,... el que sigui allò que concebem sota aquests noms és la realitat suprema i nosaltres hi estem inclosos. Som la divinitat mateixa, i aquesta és una realitat tan gran i definitiva que no la podem assolir.

Per això evitem assumir la nostra naturalesa divina i ens refugiem en un engany: som una cosa diferent! Aquí hi ha un fre i una dificultat per a arribar a una realitat superior que no és altra que la unitat definitiva de tot.

Sabem que la divisió o la dualitat és un estat evolutiu que convé superar però tenim la limitació egoica que ens impedeix saber-nos part i identitat amb el tot.

Cal una apertura de la nostra consciència cap a estadis cada cop més inclusius i és cap aquí cap on ens condueixen totes les grans lliçons de les escoles místiques i filosòfiques profundes.

Atrapats però en aquesta còmoda situació de dependència i de separació estem fomentant l'estancament que només pot ser superat amb el desplegament de la consciència que assoleix nous nivells de coneixement.

Un cop més, volent fer-ho bé, ens aferrem a la limitació i impedim el nostre creixement mentre creiem que l'estem afavorint.

Resa't a tu mateix!

Matèria i esperit? Ciència i religió? O simplement pensament i vivència? 170501

Des de sempre els humans hem hagut de bregar amb dos fronts de coneixement. Un de pràctic i empíric per a resoldre els problemes tècnics de la vida quotidiana -el que formalitza la ciència- i un sobre el significat i sentit de l'existència, els valors i la transcendència -que sintetitzen les religions-.

Ciència i religió, matèria i esperit,... constitueixen dos grans esferes de realitat que són molt difícilment encaixables. Sembla que la relació entre religió i ciència passa necessàriament per alguna mena d'assimilació, conflicte, indiferència o integració.

Assimilació quan la religió explica la ciència i la ciència explica la religió. Conflicte quan la ciència nega la religió i la religió nega la ciència. Indiferència quan ambdues accepten que tenen regnes o àmbits clarament diferenciats i que no es possible una simbiosis. Integració quan ciència i religió ajuden a explicar la realitat de forma complementària.

Amb tot, per a mi el gran problema que presenten ciència i religió no és tant quins són els seus dominis o competències sinó des d'on es consideren.

Normalment tots els debats sobre aquest tema són debats d'idees, intel·lectuals, pensaments, arguments i discursos. Quan els fets s'articulen en pensament perden gran part de la seva realitat. Deixen de ser vivències i passen a ser idees. Les idees són fecundes i útils però no constitueixen tota la realitat.

Per això mentre el debat sigui intel·lectual és possible que no trobem una solució o que si la trobem tampoc ens servirà de res (apart de tenir un esquema mental més coherent).

Hi ha un altre àmbit de realitat que és l'experiència o la vivència. Ciència i religió poden considerar-se des de la vivència. Visc la ciència quan observo, manipulo, aplico el que sé a situacions tècniques i pràctiques de la vida. Visc la religió quan observo, manipulo, aplico el que sé a les situacions ètiques, de sentit i finalitats de la vida.

Vist així ja no semblen camps tan diferents. En ambdós casos estem parlant de vivències, d'experiències. Unes seran del món material i unes altres del món espiritual però ambdues són objectes de la consciència.

És aquí on la realitat s'unifica i s'integra. Tot és consciència i és la consciència sobre els estats de consciència que mantenim (sí, aquí la redundància és ben explícita) el que atorga unitat a la nostra existència. Som la nostra consciència única i no els múltiples objectes de consciència que poblen la nostra ment.

SENTIT I UTILITAT DE LA RELIGIÓ

La religió apareix per a satisfer unes necessitats determinades. De forma general, les religions proporcionen guies de sentit i de moralitat a la gent. Segons Hume, un ateu militant, les religions són absolutament necessàries per a regular la convivència i atorgar sentit a les accions diàries.

La mitologia és l'antídot de l'absurd. 130322

La religió és com el xumet dels nens petits: potser el necessites en algun moment, però indica estancament si el mantens quan et fas gran. 160218

Escull el teu llibre sagrat amb moltes frases contradictòries i il·lògiques i així sempre en trobaràs una que s'ajustarà al que vols. 160617

Que una idea proliferi i tingui èxit no vol dir que sigui vertadera. Simplement que és més útil
141221

Les idees, ho comentava en [un altre lloc](#), són com un virus. Les idees infecten les ments dels homes i allí lluiten per sobreviure. A vegades hi troben el camp abonat, un espai fèrtil i fecund on créixer i reproduir-se. Són idees necessàries, benvingudes, vénen a cobrir una necessitat de sentit o de comprensió. Evidentment, quan una nova idea arrela i es multiplica, fa com una planta: altera el sistema i això provoca l'extinció o el desplaçament d'altres idees (plantes).

A vegades la idea pugna amb altres idees per un espai que no li és concedit fàcilment. Durant un temps la idea està sotmesa a atacs i desqualificacions, es mostra recessiva i només s'atreveix a florir quan veu les condicions favorables. Aleshores, com una autèntica batalla en la guerra de la selecció natural, la nova idea acaba imposant-se o desapareixent. Aquest episodi de lluita i d'adaptació al medi està regulat per la llei de la "dissonància cognitiva", una llei que incomoda la ment quan pensa coses diferents a les experimenta. Un exemple clar de dissonància cognitiva és el de la guineu que pensa en el raïm que desitja i experimenta la impossibilitat d'abastar-lo. Aleshores apareix una mutació de la idea i es transforma en "el raïm és verd i no el desitjo". La incongruència ha desaparegut. Així actuem els humans constantment: mantenim les idees per tal que ens mostrin una realitat suportable i coherent.

El més important de tot això és que té molt poca importància -de fet no en té gens- si la idea expressa una veritat o no. La veritat no li interessa a la nostra ment. No desenvolupem idees vertaderes, sinó idees útils. El cervell és un òrgan que està al servei de la supervivència, no al servei de la veritat. Ara bé, el fet de què no estigui dissenyat per a la veritat no implica que no pugui ser usat per a buscar-la. Això és el que fan els filòsofs fins on la supervivència els permet (tot i que alguns ho han fet fins i tot a costa de la supervivència)

En general, però conreem les idees que justifiquen i recolzen les actituds que ens convenen. Les idees són acomodaticies, adaptables, mercenàries, interessades, submises, servils amb l'estil de vida que portem. Ens donen la raó sempre i si no poden fer-ho les canviem. Són com aquells principis que deia Grouxto Marx, que si no t'agraden, en té d'altres. Les nostres idees fan el mateix. Si no serveixen en tenim d'altres.

Un altre dia parlaré de les idees vertaderes i del periple antinatural que han de recórrer per a escapar de la dictadura de la utilitat. Ara el que vull expressar aquí és només la meva convicció de què el fet que una idea estigui de moda, proliferi i tingui molt d'èxit només vol dir que és més útil que les altres. Cada

època, cada moment, cada circumstància social i històrica posa al mercat un conjunt d'idees útils que la gent consumeix.

En temps de crisi i desorientació es venen molt les idees d'autoconfiança i d'espabilar-se: "tu pots", "l'emprenedoria és la solució"... En moments d'imposició d'una ideologia (catolicisme de postguerra, dictadures, per exemple) apareixen les idees de l'obediència i la submissió. En la decepció i el fracàs social apareixen les idees que magnifiquen el que està lluny en l'espai i el temps "les coses d'abans eren millors", "la gent de les cultures antigues eren molt sàvies" En moments d'estabilitat sorgeixen idees de consolidació "Això es pot demostrar", "el coneixement és objectiu",... Quan els horitzons s'esgoten i ens sentim frustrats o tancats en realitats pobres, apareixen les idees màgiques, esotèriques, il·lògiques... "els àngels vetllen per nosaltres", "tenim moltes vides i vivim en moltes dimensions"... Si la societat està en perill apareixen les idees comunitàries "som una cèl·lula d'un organisme", "ens hem d'ajudar uns als altres",...

És a dir, en cada moment apareixen les idees que manifesten el que necessitem, no pas el que és.

L'opi és la religió del poble 150224

Deia Marx que la religió és l'opi del poble volent dir que ens adherim a les religions com una forma d'evasió dels problemes quotidians. L'opi, la droga és en aquest context allò que ens aliena, allò que ens allunya de nosaltres mateixos, de la nostra presència i ens fa viure en una realitat enganyosa però satisfactòria. Una fugida del que és per anar a refugiar-nos en el que voldríem que fos.

La religió aquí significa allò que més valorem, allò de més transcendent i elevat que coneixem. Religió prové d'un mot llatí que vol dir "relligar", és a dir connectar el nostre món corporal i imperfecte amb el que és superior, diví i perfecte.

Doncs amb aquests aclariments puc explicar ara perquè jo dic que l'opi és la religió del poble volent dir que l'evasió i l'alienació és el que més desitgem i valorem a la nostra societat.

Estem saturats de la crua realitat i no trobem sentit a tanta vulgaritat i monotonia en el nostre dia a dia. No ens resulta estimulants el que fem ni el que tenim al nostre abast. Per això la ment, que és molt hàbil a l'hora de crear motius per viure i sobreviure, s'apunta ràpid a visions del món atractives, màgiques i motivadores.

Resulta molt més atractiu un món ple de misteri, màgia, fenòmens paranormals i obert a qualsevol interpretació per absurda que sigui que no pas un món previsible, vulgar i tancat. Per això proliferen teories i explicacions estrafolàries que presenten el món com un planeta habitat per esperits invisibles que actuen amb motivacions misterioses; un món ple d'arcàngels, potestats i ànimes del passat; un món en el que les nostres fantasies infantils poden ser reinterpretades com a descobertes de la ciència més puntera. Busquem els suports de l'imaginari col·lectiu ancestral en un retorn impossible a la infància de l'espècie. Torna la religió més retrògrada, els personatges de contes i mites, la màgia de l'alquímia, els rituals atàvics... Davant les noves i estrambòtiques teories que apareixen no puc deixar de considerar més assenyat i econòmic apuntar-se a les religions de sempre en el seu format més ortodoxa que no pas mantenir les piruetes de la nova "espiritualitat" que al final acaben al mateix lloc: iconografia, mantra, fantasia i emotivitat.

És evident que la ment busca un món interessant i amb regles de joc controlables. Per això les noves/velles visions van acompanyades de màgia i esoterisme, rituals i devoció. És l'oscurantisme de sempre que surt a socorre'ns en moment de foscor. Res a dir, tot és legítim per a sobreviure.

Llàstima que la ment no pugui desenvolupar el sentit crític i afrontar la desorientació amb una dosi d'escepticisme creatiu. En lloc de fugir corrent cap el passat, bé podríem romandre dempeus davant un horitzó que no entenem i considerar amb serenor que tot aquest immens oceà d'ignorància pel que naveguem no necessita tenir explicació ni ser sotmès per la ment humana.

Mentrestant anirem inventat contes de fades per a tranquil·litzar-nos.

Si vols que la gent respecti les teves rareses fes-te d'una religió o una tribu que les prescriqui

150408

Per algun motiu, segurament la tradició, aquelles coses rares que fa un col·lectiu són molt més acceptades que les que fa una persona. No podries anar amb un cucurutxo tipus Ku-klux-klan pel carrer sense despertar la curiositat i fins i tot la maledicència de la gent, però milers de persones ho poden fer per setmana santa i sembla una cosa venerable.

No pots estirar el coll d'un ànec fins a arrancar-li en circumstàncies normals, però si estàs en plena festa major de segons quin poble, serà aplaudit amb fervor. No pots dir en un menjador escolar que no vols menjar botifarra però si dius que ets musulmà tothom t'ho respectarà.

Moltes coses que em venen de gust i que no són acceptables serien ben vistes si pogués al·legar que la meva religió o la meva cultura m'hi obliga. No hi ha res, per estrofolari que sigui que alguna religió o cultura no pugui assumir: l'ablació del clítoris, les anelles al coll per fer la competència a la girafa, no poder dir el nom de la teva mare (com vaig veure l'altre dia que és norma a l'Egipte), casar-se amb una sola dona, casar-se amb moltes dones, cridar com un energumen contra algú que no coneixes i no t'ha fet res (l'àrbitre del futbol, per exemple), vestir-te de majorette i desfilar pels carrers, menjar-te 12 raïms per passar l'any... en fi, què us he de dir...

La cosa no és la diversitat costumista del nostre món sinó l'autoritat que atorga el grup a l'hora de fixar certes actituds i activitats. Podríem tenir, i de fet tots tindríem si ens permetéssim sentir-ho, unes preferències en el vestir, en el menjar, en les relacions humanes, en els horaris, en el sexe... però ens en privem o les ocultem perquè la societat no les accepta.

Ara bé, si un grup prou nombrós i amb un tret identitari les empara, es converteixen en pràctiques respectades.

Un cas particular d'aquesta norma general és el de les idees o teories. Pensa el que vulguis i el que et convingui que si algú troba esbojarrat el que dius sempre podràs dir que l'hinduisme o la gnosis o els ensenyaments de Madame Blavatsky, o les últimes descobertes de la física quàntica ho certifiquen. I el pitjor del cas és que és veritat. Tenim tanta informació sense comprensió que podem agafar les peces que vulguem i combinar-les com vulguem per construir el nostre propi món.

Això no seria greu si ho féssim a consciència i amb voluntat, el problema és que ho fem com una justificació d'allò que volem. Per això és tan necessari, sempre que exposis el que penses, citar l'autor, el corrent, el científic, la tradició o el text sagrat que ho legitima com dient "no us penseu... no m'ho invento! Això és així..."

Tant de bo poguéssim simplement crear i dir; "Això sóc jo. Ningú més no ho comparteix ni falta que fa."

Les cartes astrals, la religió, el tarot, moltes teràpies... són coixins de plomes de Dumbo!

150929

Dumbo és el protagonista de la pel·lícula de Disney del mateix nom. És un elefantet que té les orelles exageradament grans, cosa que li comporta molts problemes. El seu amic, un ratolí anomenat Timoteu, sap que pot volar amb les orelles però no aconsegueix que ho faci fins que no li fa creure que té una ploma màgica que pot donar-li aquest poder.

Amb la ploma *màgica* Dumbo vola. Un dia, però la ploma se li escapa i ell es precipita al buit en un atac de pànic. Sort que en Timoteu li explica que allò de la ploma era un truc per donar-li confiança, i Dumbo per fi assumeix el seu poder i vola lliurement.

Aquesta història crec que és ben verídica. Així és com funcionem els humans. Necessitem creences que justifiquin les nostres capacitats perquè si no, no les sabem desenvolupar.

Creiem que hi ha unes relacions o vincles entre fenòmens, com per exemple que la nostra vida està determinada pel dia del naixement o que hi ha unes lleis psicològiques que ens impossibiliten de fer segons què. Antigament els àugurs i endevins fixaven aquestes relacions *màgiques* entre els esdeveniments de manera que si un ocell volava arran del terra era molt inconvenient llançar un atac, per exemple. Qualsevol cosa podia ser un senyal o un indicador d'èxit o fracàs.

El fet sorprenent és que això funcionava i no tant per la cosa en sí, com per la fe que hi posava el creient. Si pensaves que era un dia nefast per a un negoci, l'afrontaves ja amb una tan baixa energia que el negoci, en efecte, era un desastre. Així quedava confirmada la creença.

Actualment passa el mateix. Ens fem llegir les mans, triem cartes per tal que ens les llegeixin, escoltem les prèdiques dels intèrprets dels llibres sagrats, llegim teories sobre vincles sobrenaturals, escoltem interpretacions irracionals de certs símptomes que ens passen i si en fem cas, molt probablement funcionen tal com està previst. Som nosaltres qui volem que funcionin i si no surt tal com esperàvem fem una reinterpretació que salvi la teoria.

I és que, mentre no siguem capaços d'assumir el poder sobre la nostra vida estem forçats a dependre de les creences. Llàstima que l'energia que gastem alimentant i justificant les nostres creences arbitràries és la que necessitem per a esdevenir els nostre propi creador.

Si sabem què vol Déu i què no, quina falta ens fa? 170525

Els pontífexs, els imams, els rabins, els sacerdots, creients i teòlegs de totes les religions saben perfectament què vol Déu. I ens ho anuncien.

Els diuen: "*Déu no vol el terrorisme*", o "*totes les religions són de pau*", o "*Déu vol que ens estimem com a germans*" o "*Déu vol que siguem compassius, o que reconquerim Jerusalem o que convertim els infidels o que els matem o que donem la vida per la nostra fe o...*" i aquí pots afegir el que vulguis, que per molt original que siguis posant desitjos de Déu a la seva boca mai no superaràs la realitat.

Encara ahir llegia en un tuit que "*...l'únic ritual que el vertader Déu aprova és la directa i desinteressada ajuda als altres.*"

Tots els que es declaren coneixedors de la voluntat de Déu desautoritzen els que no pensen com ells. Aleshores jo em pregunto: si nosaltres sabem el que Déu vol i el que no vol, si som capaços de jutjar el

que els altres interpreten, si sabem amb tanta certesa el que està bé -que és el que se suposa que Déu ens anuncia- quina necessitat tenim d'escoltar Déu? En faríem prou escoltant-nos a nosaltres mateixos!

Al final, digui Déu el que digui nosaltres direm: "*Sí, això és el que ell vol*" o "*no, aquesta no és la voluntat de Déu*". Som els jutges supremes que amb la nostra ètica definim el bé i diem que això és el que Déu vol.

Posem en boca de Déu la nostra voluntat. Potser perquè no ens atrevim o no creiem que el nostre propi criteri tingui autoritat i hem de camuflar-lo com a paraula de Déu.

Aquesta és la maledicció de la religió i de totes les ideologies que desautoritzen l'home i no volen que sigui l'amo dels seus propis criteris i judicis ètics i filosòfics.

Totes les religions empetiteixen l'home, totes el sotmeten, totes li roben l'ànima i converteixen els humans en serfs. No és d'estranyar que el poder (ja sigui religiós o polític) ens vulgui sotmesos i controlats. El que és sorprenent és amb quina facilitat reneguem del nostre poder, de la nostra autonomia per a imposar-nos els valors.

L'home és un ésser creador, té el poder d'autoconstruir-se i, usant la seva raó i les seves dimensions transracionals, pot elaborar un sentit de l'existència molt superior a qualsevol dels que ens proposen les religions o les ideologies de la submissió.

Sota les pells de xai dels humils predicadors de les religions i altres ideologies de la submissió hi ha els llops que ofeguen la capacitat d'esdevenir la teva pròpia creació.

És aquesta por a assumir la nostra condició d'éssers autònoms la que ens fa tan addictes als Déus. En el fons és la por a assumir la nostra responsabilitat, la nostra realitat!

Una tribu desprietada té un déu desprietat i una societat mesquina té una justícia mesquina.

180501

Perquè tant els déus com la justícia són idealitzacions d'allò més elevat, d'allò més sublim. I els humans només sabem somniar a partir del que coneixem.

Quan volem imaginar una cosa transcendent projectem el que coneixem ampliant les seves qualitats, però mai atorgant-li allò que desconeixem. I així els nostres déus són idees humanes en la millor versió que podem imaginar.

Déu o la Justícia o el Bé o la Veritat són màscares, tòtems, objectes simbòlics.

Necessitem aquestes idealitzacions per tal de tenir alguna referència. Necessitem creure en un déu superior o en una justícia que és imparcial per tal de sentir-nos segurs i confiats.

No importa que ni déu ni la justícia existeixin. Necessitem creure-hi i ho fem. Costa poc enganyar a qui vol ser enganyat.

Hem dit que Déu o la Justícia són objectes simbòlics i els objectes no es mouen sols i per això algú s'ha posat a sota i moure'ls. Algú ha de manipular les cordes amb què aquests símbols prenen vida per tal que la gent cregui en la seva existència.

D'aquesta il·lusió i auto-engany ve la veneració que sentim per Déu o la Justícia.

Quan la gent és brutal els seus déus i la seva justícia són brutals perquè qui mou la careta és un membre brutal de la tribu brutal.

Quan la tribu és desprietada o mesquina, els déus i la justícia són desprietats o mesquins.

La Justícia dels estats moderns no escapa a aquesta llei universal i intemporal.

Cap Justícia administrada pels poders legislatius no és perfecte però hi ha molta diferència d'un país a l'altre.

A Espanya, ara mateix, la Justícia està donant la mesura de la societat que som: corrupció generalitzada, prostitució de la llei al servei dels partits, segrest i manipulació de la justícia a favor dels poders econòmics i del manteniment de la minoria privilegiada. Lleis que castiguen els dèbils i perdonen els abusadors; jutges que disculpen, ignoren, sobreseuen i prescriuen crims i delictes; sentències de denigren les víctimes; atenuants i agreujants que sempre afavoreixen i perjudiquen els mateixos...

La farsa dels déus i la justícia, necessària potser, necessita pel seu manteniment un respecte i una valoració general que es guanya amb prestigi, autoritat i saviesa.

A Espanya això ningú no ho ha cultivat perquè hem cregut que els jutges són dignes pel fet de ser-ho i haurien de ser jutges pel fet de ser dignes.

La farsa de la justícia només es podrà desmantellar quan les ments despertin, quan la raó crítica i el coratge moral trenquin la cuirassa de la tradició i del respecte atàvic i obedient.

La Justícia no és justa pel sol fet que ho digui un jutge. La Justícia ha de ser també criticada perquè només una societat que critica i jutja per ella mateixa mereix el privilegi de ser lliure.

CRÍTICA A LA RELIGIÓ

Quanta resistència a l'encarnació de Déu! (i això que avui és nadal!!!) 121225

No importa el que diuen els déus. Importa el que entenen els homes. 130120

No es tracta de buscar noves maneres d'adorar els déus sinó de superar-los. 130212

Tota divinització que no passi pel buidament és una dimonització. 130527

La força d'una creença no té cap relació amb la seva veracitat. 130825

Si existeix un ésser o intel·ligència superior hauria de ser necessàriament immoral. 131113

Els rituals són ferros que van més bé per construir gàbies que no pas rampes de llançament. 140122

"Viviu en silenci" va dir als seus deixebles. I ells es van posar a cridar i a picar de mans contents per la lliçó del seu mestre. 150402

Déu té totes les qualitats; fins i tot la més excelsa: la inexistència. 150720

L'existència d'una voluntat divina o sobrehumana anul·la la teva. 170304

Quan la fe i la creença estan per damunt de la raó tant en pot sortir una processó de setmana santa com una guerra. 170416

La propera guerra la faran soldats obedients i acrítics, drogats de patriotisme, amb la fe com a arma i amb la raó sotmesa. 170521

Tant de bo els religiosos fossin tan crítics com els científics. 160817

Aquest tema mena al debat antic entre ciència i religió, o simplificat de manera exagerada, entre raó i fe.

El tema és recurrent i podríem fer llargues passejades per les opinions tan disperses com la humanitat té sobre aquest tema. De la *boutade* de Woody Allen (Prefereixo la ciència a la religió. Si em deixen escollir entre Déu i l'aire condicionat em quedo amb l'aire) a l'enigmàtica reflexió d'Einstein (La ciència sense religió és coixa; la religió sense ciència és cega), passant per la simple descripció (ciència: davant tones d'evidència has de dubtar del que veus; religió: sense cap evidència has de creure el que no veus), totes les reflexions requereixen el context i la semàntica.

Jo vull aclarir abans de comentar la frase de capçalera que distingeixo clarament entre religió i espiritualitat(1) i també entre ciència i tecnologia(2).

Resumint, la religió és prerracional, emotivista i social, mentre l'espiritualitat és transracional, integrativa i íntima. Pel que fa a la segona distinció, i simplificant, diré que l'objectiu últim de la ciència és la recerca de la veritat des de la racionalitat i l'empirisme (la comprovació) mentre que la tecnologia té com a finalitat l'aplicació pràctica i rendible dels coneixements científics.

Un científic és abans que res, un buscador. Limita voluntàriament les seves descobertes ja que es ceneix a l'experimentació i l'elaboració d'hipòtesis. Amb tot, un científic mai no afirmarà haver trobat la veritat, ja que el seu objectiu és sempre trencar el sostre de certesa per a obrir nous horitzons. Podríem dir que un autèntic científic prefereix mil vegades obtenir la falsació d'una hipòtesi que comprovar-la. Això és perquè una falsació dóna veritat (allò que creïem no és cert) mentre que mil comprovacions no ens donen certesa (potser el proper cop que ho comprovem no funcionarà)

La religió per contra és la postura mental de la fixació, de l'estancament, de l'ortodòxia i la rigidesa. Creient tenir la veritat la defensen sense arguments, només amenaces o desqualificacions. Per això els llibres sagrats són eternals i immutables com els religiosos voldrien que fos el món. La realitat però és canviant i el llibre que el descriu s'ha de reescriure constantment.

La religió atorga consol humà ja que ofereix respostes a les preguntes que més ens inquieten: d'on venim?, on anem quan morim?, què hem de fer? A més la religió embolcalla el fidel d'una xarxa social que l'acull i socorre emocionalment. Ofereix estabilitat, seguretat, jerarquia, codi ètic i pertinença al grup. No és poc. Per això molta gent paga el preu més alt que pot pagar un humà: la renúncia al pensament crític. Un cop abandones el teu propi guia interior quedes a mercè dels altres. Un suïcida que cap déu veritable no perdonaria.

(1) [Com més religió menys espiritualitat i com més espiritualitat menys religió.](#)

(2) [La ciència és la dimensió mística de la religió anomenada "tecnologia"](#)

Tot científic vol que les seves teories siguin superades. Cap religió no ho vol. 161205

En aquest escrit els conceptes *científic* i *religiós* són conceptes al·legòrics. Un *científic* no seria necessàriament algú que es dedica a la ciència sinó aquell que té una actitud oberta i crítica davant el que sap, tot investigant i qüestionant el que sap i desitjant la veritat encara que sigui contrària al que pensa en aquest moment.

Religiós seria la persona que té unes creences que considera vertaderes sobre què és la realitat, que no se les planteja ni l'interessa qüestionar-les i que es reafirma constantment en el que creu ja que per a ell, dubtar de la seva fe, és una forma de fracàs.

Possiblement en estat pur no trobem aquests models, però sí a grans trets. Les persones de fe, que són majoria damunt el planeta, tenen resposta per a tot i gaudeixen de l'avantatge que no ho poden

fonamentar més enllà de dir que és fe o que els ha estat revelat. I dic avantatge perquè així eviten el debat racional i l'exigència de coherència que tota visió de la realitat requereix per als humans.

Cal dir que hi ha molt pensament religiós que no s'identifica com a tal però que ho és totalment. Qualsevol creença atàvica o nova que assumeixi els mateixos supòsits que la religió (una veritat revelada, refús de la racionalitat,...) és igualment religiosa.

Posat en aquestes tessitures cal dir que el diàleg entre fe i religió és un diàleg de sords. S'ha parlat i escrit molt de l'entesa entre ambdues formes de concebre la realitat, però la veritat és que per definició són incompatibles.

Actualment en nom de la tolerància, el relativisme i la necessitat de convivència, hi ha, en general, respecte mutu (a la nostra societat, no en altres). I és que les creences revelades no tenen res a dir a la raó i evidentment la raó tampoc té res per a la fe.

És comú fer notar que són coneixements de dominis diferents i els religiosos solen argumentar que la realitat espiritual no és considerada per la ciència. Hi ha molt a dir al respecte, però el que és més definitori en ambdues visions és l'objectiu del coneixement. Per a la fe el coneixement és un, acabat, complet i està a la nostra disposició si assumim els mitjans per a abastar-lo (credulitat, humilitat, irracionalitat, devoció emocional...)

Per a la ciència el coneixement és quelcom que es va construint diàriament amb les aportacions de les diferents teories científiques. No hi podem accedir de forma plena perquè el coneixement no està acabat i es convida a qui vulgui a col·laborar tot aportant el que descobreixi a partir dels mètodes racionals.

Resumint podria dir que la fe està ancorada en el passat i sempre anhela tornar-hi. El paradís estava en el passat, els déus són antics i primigenis. La ciència està llançada al futur, al que encara no existeix, al que encara no sabem. El millor està per venir.

QUI ÉS DÉU? L'HOME CREA A DÉU.

La figura o concepte de Déu o dels déus, és una constant en la història humana. La transcendència intuïda es projecte en un model antropomòrfic i esdevé un ésser regulador i controlador. Gràcies a aquest déu omnipotent, els humans podem sentir-nos protegits, podem suplicar, podem esperar recompenses, podem sentir-nos estimats... Era necessària una creació com a aquesta per a una humanitat massa feble.

"Si els bous tinguessin religió els seus déus tindrien banyes" (A.aa) 130328

Que tot adorador miri el seu ídol i es pregunti si no és un mirall. 130516

Quants déus ateus d'ells mateixos!! 130629

L'única sagrada escriptura és la que fas tu quan escrius conscient de qui ets. 131004

Els déus van arribar tard. La creació ja estava feta i ells eren un producte més. 150407

Déu es va suïcidat el mateix dia que va néixer l'home. I no va ser casualitat... 150921

No necessito creure en Déu; en faig prou amb què Déu cregui en mi. 160705

El meu déu és l'absurd. 160816

*Em va dir que l'ésser superior era el Profeta. Li vaig dir que m'agradaria parlar amb ell.
Aleshores es va posar el titella del Profeta a la ma i vam parlar tots tres tan ricament...*

181208

Els mites no poden explicar l'origen de l'home, però l'origen de l'home pot explicar els mites.

160424

Em referiré al mite principal de l'origen de l'home. La pregunta persistent per a l'home és "Qui som?" o formulada en els seus termes causals, "d'on venim?"

Tots necessitem com a individus saber qui som. Quin és el nostre origen, el nostre llinatge, la nostre arrel en l'arbre de la humanitat sencera. Necessitem saber qui són els nostres pares, la nostra família. De la mateixa manera, l'home genèric necessita saber qui és, d'on ve, què hi fa aquí.

Aquesta necessitat no la tenen els animals ni les plantes. Apareix amb la capacitat de fer-se preguntes i és la conseqüència lògica del raonament de causa i efecte aplicat a nosaltres mateixos. Després d'aplicar una lògica primària a les qüestions quotidianes relacionades amb la supervivència, i fruit de l'èxit d'aquesta pràctica, era només qüestió de segles que acabéssim preguntant-nos "d'on venim nosaltres?"

Ara bé, què fa una ment enfrontada a una pregunta que (encara) no pot resoldre? Doncs inventa! Aquest recurs és un altre dels grans trucs de la supervivència. Així totes les cultures de tots els temps han inventat un mite de l'origen. Creuen els antropòlegs que hi ha hagut milers de mites de la creació de l'home, ben diversos, originals i estrafolaris. Tots adaptats a la necessitat que tenia la comunitat. Alguns han perviscut i s'han fossilitzat en les religions tradicionals. Els inventors del monoteisme, civilitzacions del desert, austeres, propícies a dictadors il·luminats van imposar la creació de l'home a mans d'un Déu totpoderós fet a imatge i semblança dels seus egos inflats.

Encara ara és la ideologia dominant. Cap home del segle XXI no pot prescindir de la mitologia de l'origen. Tots necessitem creure que hem estat creats per algú amb algun motiu. Si els déus tradicionals ens han quedat petits, inventem un força còsmica (ara hem de dir quàntica), un disseny intel·ligent, un camp d'energia desdoblada o el que faci falta. Tot menys quedar-nos sense explicació.

Perquè de l'explicació en surt el sentit. Aquest que ens ha creat vol alguna cosa de nosaltres. Així doncs, ja ho tenim! Ja sabem què hem de fer i podem saber si som bons o dolents (segons obeïm o no als dictats del nostre creador). Per a alguns hem de salvar l'ànima, per a altres honorar el nostre déu, per a uns altres sotmetre'ns a la seva voluntat passi el que passi, per a uns altres aprendre en aquesta vida per a assolir una millor reencarnació, potser trobar la veritat, o autorrealitzar-nos com a humans o arribar al nirvana o... El supermercat de propostes de sentit està ben assortit.

Totes les respostes són, però, modalitats de la mateixa: incapaços de suportar l'absència de sentit, necessitem un invent. El que sigui. Per més ridícul o surrealista que sigui sempre serà més suportable que el buit existencial.

Però... i si la veritat fos insuportable?

La majoria de cristians, budistes, musulmans... saben més coses que el Jesús, Buda o Mahoma històrics. 170206

Jesús, Buda i altres grans líders religiosos són considerats per molts seguidors com a persones de gran coneixement.

Amb tot, la majoria dels seus seguidors d'avui saben moltes més coses que ells. Tot el que la ciència moderna i la simple acumulació de coneixement que ens atorga l'actualitat respecte al passat constitueix un cabal immens d'informació.

Segurament ells no sabien de l'existència de les proteïnes o de l'exoplaneta "Aldebaran b", o de les ones gravitacionals... o simplement la causa de les infeccions, l'herència genètica o la llei de la gravetat. Per descomptat desconexien tots els invents i descobriments humans dels darrers 500 anys que són més del 97% dels que tenim acumulats des de que tenim consciència.

Sabien altres coses, possiblement. I aquí està la qüestió que avui plantejo. Quins són els coneixements importants?

Avancem aquí que estic parlant dels Mahoma o Jesús històrics en el sentit d'éssers humans sense considerar la seva suposada naturalesa divina.

És evident que el valor que puguin tenir aquestes figures religioses no deriva dels seus coneixements científics o de la simple informació que puguin tenir. El valor d'aquests éssers especials és tenir o desenvolupar un coneixement que els ha fet transcendir la seva mortalitat.

Quins coneixements són aquests? Potser no són molts. Potser no són molt profunds, però en tot cas són immensament significatius donat que les cultures els han preservat malgrat que sovint les religions que han pretès salvaguardar-los els han traït i substituït.

La simple idea d'igualtat humana, avui consagrada en la Declaració Universal dels Drets Humans ja va ser intuïda per Jesús i en el seu temps fou revolucionària. L'acceptació del que és i la vana pretensió de controlar les nostres vides es troba en l'ideari primigeni de Mahoma i l'evidència de què el desig ens fa infeliços fou proclamada pel príncep Gautama.

O sigui que idees clares, simples, radicals... defensades per persones excepcionals en moments i circumstàncies favorables van ecllosionar damunt la terra.

La història de la seva evolució és però una història turmentosa. Quasi sempre aquestes idees van caure en mans de fanàtics obsessionats pel poder que no tenien comprensió profunda. Parapetats darrera la dimensió exotèrica, van ofegar el missatge esotèric que només pot ser assumit en un acte d'apropiació personal dirigit des de l'interior, mai des de la imposició o la predicació de la doctrina.

I així arribem a tenir avui alguna idea de què ha de tenir un coneixement per a ser important. No és suficient amb què el missatge sigui intrínsecament revelador. Requereix l'adhesió íntima, comprensió profunda i integral per part de qui hi accedeix.

Per això el coneixement de la saviesa és sempre una opció personal, un tresor a l'abast de qui aprehèn⁽¹⁾, no de qui aprèn o comprèn.

CREENCES I FE. LA RELIGIÓ COM A RENÚNCIA A LA RACIONALITAT.

La fe religiosa, entesa com una creença irracional defineix un tipus determinat de cosmovisió. El tret principal és que renega de la racionalitat. "Crec perquè és absurd", deia Agustí d'Hipona i pel creient no presenta cap problema la manca de lògica i de racionalitat de les propostes religioses. Aquí hi veig jo una renúncia a una gran potencialitat humana. Es pot entendre en determinats estadis de la vida, però costa més assumir les doctrines religioses des del poder de la raó.

La pervivència de tradicions i rituals màgics mostra el triomf d la superstició sobre la intel·ligència. 120807

La tradició que, com la religió, ens va ajudar a sobreviure, ara és un obstacle per avançar. 120829

Sovint s'apel·la a la experiència com a fonament del coneixement. Recordem però, que el fonament de la fe és quasi sempre l'experiència. 170426

"Creer es crear". 140805

Sovint, creure és preferir el que m'agrada al que és. 180317

Sempre és preferible l'excés de crítica a l'excés de credulitat . 181106

Som esclaus de les nostres creences 141014

Una de les principals fonts del coneixement és la creença. De tot el que diem que sabem una gran part ho creiem, és a dir ho suposem vertader tot i que no tenim proves concloents de què sigui cert. Per poc que pensem veurem que és així. No sabem si existeix Bombay, si l'home ha arribat a la lluna, si vam néixer el dia que creiem haver nascut o si tenim pàncrees dins l'abdomen. Sí, ja sé que direu que filo prim, però si ho pensem bé, veurem que per a poder sobreviure i adaptar-nos necessitem assumir com a verteres les coses que ens diuen ja que no podem comprovar-les directament.

La majoria de les coses que creiem són raonables, és a dir no són incoherents entre elles, formen un entrellat més o menys articulat i són sustentades per una comunitat o un col·lectiu. Tenen la qualitat de la intersubjectivitat, un dels criteris de fiabilitat que demana la filosofia crítica.

Clar que hi ha moltes altres coses que creiem i que no són tan "raonables" o tan consensuades. La vida després de la mort, l'existència d'ésser extrasensorials, el sentit de la vida, les màximes ètiques,... aquest tipus de creences són de més difícil justificació i sempre de justificació absoluta impossible.

Doncs bé, aquestes creences sobre què és la vida, sobre com hem de viure i sobre com hem d'interpretar el que ens passa són les més importants i les menys fonamentades. Amb tot són les que amb més convicció defensem i les que sustenten el nostre viure quotidià. Són molt i molt importants ja que marquen la qualitat de la nostra vida. Creure, per exemple, que hi ha un ésser superior que ens demanda certes coses i que ens passarà comptes de si ho fem o no té unes repercussions enormes a la nostra vida. Creure que hem vingut a passar-ho el millor possible sense considerar els efectes secundaris del que fem quan busquem aquest objectiu també. Creure que els humans som dolents i indignes de confiança i amor ens fa viure a la defensiva. Creure que la ciència és el portantveus de la veritat ens fa

depenents. Creure que existeix una veritat absoluta o una única explicació de cada fenomen divideix el nostre món en errats i encertats... i així passa amb tot.

Tenim incrustades creences fonamentals sobre què som i què hi fem aquí. Potser són creences inconscients, potser ignorem com les hem adquirides (el pare ens ho va inculcar o en un moment donat ens va convenir...), potser no som conscients de com ens marquen, però el fet és que són dins nostre i ocupen un lloc de poder absolut. Nosaltres som els seus esclaus. Estem venuts perquè ens controlen sense que ho sapiguem i ens fan veure el món com elles dicten. Només podem veure les coses que les nostres creences ens permeten veure.

Aquesta situació, que de ben segur ens ha servit en algun moment per a sobreviure, pot ser en el moment actual un obstacle definitiu que freni el nostre creixement. El problema és que no sabem, no volem ni podem qüestionar-les.

No podem perquè ignorem que existeixen. Diem que són decisions fonamentades nostres quan sovint només són creences adquirides en moments d'immaduresa. No volem qüestionar-les perquè el nostre món es desmunta i ens sentim febles, desprotegits, vulnerables. I no en sabem perquè no ho hem practicat mai. Per això les tres passes del guerrer filòsof que afronta el repte de ser amo de les seves creences i no esclau són:

- prendre consciència de les creences que tenim i de com ens determinen la vida.
- atrevir-se a desmuntar-se, a prescindir de la falsa seguretat que ens donen
- construir i crear les idees que sustentin la vida que volem en lloc de obeir i acceptar submisament les que portem instal·lades.

Hem de ser amos de les nostres creences i no pas els seus esclaus. Clar que això no ho podràs fer si tens la creença de què les creences no es poden triar i que són les que són.

El conte de "[L'elefant lligat](#)" ens ho exemplifica perfectament.

Déu m'ha fet incrèdul i jo m'he fet creient 170905

Vaig ser educat en la meua infància com a creient. La meua fe acrítica i dogmàtica va arribar indèmnem fins als 18 anys. Amb la pràctica de la racionalitat crítica vaig superar l'estadi de dependència de les idees d'altres i vaig entrar en un món de solitud i confusió interior. Descregut, rebel, inconformista però perfectament adaptat a la societat, vaig viure vigilant i sospitós tot el que feia i em passava.

Poc a poc i gràcies als nutrients de la filosofia vaig anar descobrint l'autonomia de la raó. Encara ara em relaciono amb persones profundament creients -hi ha un nou fideisme* emergent que conserva les mateixes bases irracionals però amb les formes canviades- i observo en ells el moviment conegut d'adhesió a les idees que ens conforten emocionalment; ens donen un lloc, no al món que s'ha fet ja massa petit, sinó a l'univers i més enllà de l'infinit; ens fan *entenibles* en referència a una narració fantàstica que es conforma amb ser coherent en els seus termes més que no pas vertadera (com en els contes de fades), etc.

La premissa del déu omnipotent és simple i la fórmula molt bé la meua mare: no passarà res que Déu no vulgui! Aquí s'acaba tota la teologia i ja podem viure contents (o tristos segons com Déu vulgui). No importa el que passi ni com ni per què. Tot està bé perquè és obra de Déu. Aleshores, des d'aquest punt de vista, no crec que hi hagi inconvenient en acceptar que també vol Déu que desenvolupem la raó crítica i superem la fe irracional. I això és el que ha fet Déu amb mi: m'ha fet incrèdul!

Per altra banda, en esdevenir jo autònom i creador del meu propi destí (que així és com se sent l'ego

quan té el nivell de consciència que jo anomeno c2 o sigui identificació amb una aparença individual) he construït el meu propi univers i l'he fet amb les informacions, les estructures de personalitat, els condicionants socio-econòmics i culturals, les circumstàncies vitals... de què disposava. Jo m'he fet creient (de fet sé que m'ha passat i no ho he fet, però ho dic com ho diria l'ego) i he triat les meves creences. Sostinc i reforço les premisses que em permeten viure de la millor manera que conec. I una de les millors maneres que conec de viure és desenvolupant totes les meves facetes al màxim: a nivell físic, emocional, racional i espiritual. Déu m'ha fet un home i jo m'he fet un Déu. Déu ho vol i jo ho vull... unanimitat!

*Doctrina que accepta la fe i la revelació divina com a darrer criteri de certesa per a conèixer els primers principis metafísics, ètics i religiosos, inaccessibles a la raó.

SUBMISSIÓ RELIGIOSA. LA RELIGIÓ, ESCOLA DE SUBMISSIÓ I CONFORMISME

Assumir els dogmes requereix un abandó de la racionalitat i de la pròpia autonomia. Les persones religioses renuncien a regir-se pels seus propis principis i converteixen la submissió, l'obediència, la humilitat extrema i la dependència en virtuts.

El món és ple d'adoradors. Adoradors del que sigui però adoradors. 120405

El déu Ciència i la deessa Fe governen despòtics el mite de la nostra vida 130323

Sé pels primers documentals que hi ha filmats que la gent abans es movia molt de pressa, no parlava i el món era en blanc i negre. 130717

La saviesa et dóna el poder. La fe te'l treu. 130811

Les paraules i rituals antics ens fascinen perquè idealitzem la llunyania en l'espai i el temps. Enyorem un inexistent paradís perdut. 130907

Sopava amb Jesucrist. Ell va demanar llobarro i jo em vaig atrevir a demanar bacallà. 131026

En un rampell de lucidesa el mestre va obrir la porta i va dir: "fugiu!" 131223

Què diu dels humans el fet que el llibre més influent de la història sigui un compendi de mitologia, lleis antigues i textos obscurs? 140226

Demaven un profeta que els orientés però com que Déu el va enviar sense barba i sota l'aparença d'un home normal ningú no li va fer cas... 150505

Qui se sent orgullós de necessitar una autoritat divina és un desertor de la humanitat. 170821

Va renegar del déu X i va passar a adorar el déu Y. A continuació a deixar de prendre cafè amb llet i es va passar a la llet amb cafè. 130901

Per què beneïm Déu per les coses que ens agraden i no el maleïm per les que ens desagraden? 150828

Us imagineu algú que treballés per a una empresa i que totes les coses bones i positives les atribuís al seu propietari i totes les dolentes a ell mateix o als seus companys de feina? O una dona que digués que tot el que de bo passa al seu matrimoni és per mèrits del seu marit mentre que totes les desgràcies vénen de la seva incompetència? O uns jugador de futbol que pensessin que l'entrenador ho fa tot bé i sempre l'encerta mentre que els jugadors són els únics culpables de totes les derrotes?

Diríem que són uns alienats fanàtics submisos i dominats, no? Doncs aquesta és l'actitud que em sembla observar en la major part dels creients en Déu o els poders absoluts, ja sigui la naturalesa, l'univers o la intel·ligència còsmica.

Beneeixen Déu i agraeixen els seus dons, no paren d'admirar les seves obres i rendir honors a tanta bellesa i saviesa com s'expressa a les seves vides. Déu o els déus ho fan tot bé. Quan veiem imperfecció, però, resulta que és culpa dels homes! Considerar l'existència d'un ésser o energia reguladora de l'univers implica entrar en un paradigma integral fet a la mesura humana i per tant ens permet fer totes les deduccions que faig a continuació sense haver de sentir-se ridícul.

Déu, o la naturalesa o la vida o l'energia,... ho ha fet tot (mai sabem exactament el motiu tot i que no falten les explicacions més surrealistes com ara l'avorriment, la necessitat de companyia, la necessitat de ser lloat o admirat, etc.-) i tot és perfecte perquè és obra de d'un ésser perfecte. La imperfecció, doncs, d'on surt? De l'home.

És així com conceben l'existència, com una representació teatral on el dolent és l'home que necessita ser salvat per un poder superior que sempre perdona. Aquesta plantilla mental forjada en el gresol del judaisme va ser propagada per les religions semites o abrahàmiques entre elles el cristianisme.

L'home és segons això un pecador original, un ésser imperfecte sempre a recerca de redempció. La nostra condició és el pecat. Hi ha l'enigma de saber com un ésser perfecte que fa coses perfectes va crear un ésser tan imperfecte, però aquesta contradicció és justificada (no explicada) de moltes maneres, cap d'elles acceptable però totes acceptades. Pels bons creients qualsevol justificació és vàlida per absurda que sigui. Importa mantenir el dogma i si es qüestiona, és per falta de o mala fe.

I és que un creient coherent beneiria i maleiria el seu Déu segons les seves experiències de la vida fossin bones o dolentes. Això pot semblar pueril però molt més ho és encara aquest biaix sempre autoinculpador.

Si juguem a creure fem-ho de forma coherent. O analitzem al menys aquest impuls que ens fa sempre culpables a nosaltres, sempre en deute i que ens fa obviar que hi ha altres forces, altres dinàmiques perverses que no sempre tenen l'origen en nosaltres.

La cultura occidental ha fet molt mal i molt bé al planeta. Podem atribuir al capitalisme moltes de les desgràcies actuals però no podem oblidar també el mal que nia en les altres cultures i civilitzacions. Tenim tics perversos, però no més que els altres. Simplement tenim mitjans per magnificar-los. També per magnificar les coses bones.

Cadascú ha d'assumir la seva responsabilitat. Si som creadors del mal també ho som del bé. Els humans som essencialment ambivalents i en totes les cultures i civilitzacions hi ha hagut persones, tendències, costums, descobriments i invents positius i negatius. Molts dels mals que hi ha al món tenen l'origen en la pròpia cultura que els pateix i la globalització o la posició dominant del món occidental no eximeix la resta de les seves pròpies responsabilitats.

No fer-ho així, considerar que les cultures llunyanes en el temps i l'espai són essencialment bones i amoroses i que només pateixen per la nostra degeneració ambiciosa i imperialista és un indicador més del paternalisme i la superioritat moral que ens atribuïm.

Hem d'actuar amb la mateixa contundència per a denunciar i corregir els abusos que cometem com per a denunciar i combatre els abusos que altres cometem. Una tasca difícil mentre estiguem sotmesos al complex de culpa perpètua dels esclaus submisos i veneradors de realitats superiors totpoderoses però que són incapaces d'impregnar de pau, amor i justícia la seva pròpia creació.

Si s'hagués predicat que els contes populars són revelació divina ara les misses es farien en casetes de xocolata. 170401

Si els contes populars haguessin estat considerats com a revelació divina, ara les casetes de palla estarien prohibides.

Els llenyataires mata-llops serien els símbols protectors.

Les madrastres serien el dimoni.

Els nens molt petits de mida serien considerats excepcionalment llestos.

Les pomes serien amenaçadores i estarien prohibides.

Tot el que fessin els reis, prínceps i princeses estaria bé.

Ventar el foc seria un ritual sagrat.

Cada any es tiraria una bruixa o el seu símbol a un pou o un forn.

Si els contes populars haguessin estat considerats revelació divina, les arbitriietats morals que ara tenim serien altres.

Però els contes que han fonamentat la nostra cultura han donat lloc a uns valors que encara ara no som capaços de qüestionar.

La força i el poder és masculí.

La tradició és sagrada.

Els avantpassats sempre respectables.

Les dones són inferiors als homes.

La submissió és una gran virtut.

Millor creure que pensar.

Fer el que fan els altres i no significar-se és bo.

Cal no canviar res.

El passat sempre era millor i el futur sempre és pitjor.

Embadalits amb l'absurda mitologia religiosa de forma literal i explícita en alguns casos (musulmans, catòlics, jueus...) o de forma implícita i acrítica en altres (tradicions de setmana santa, festes de nadal, simbologia en celebracions i actes,...) refusem ser protagonistes i factors dels nostres valors.

Quina mandra pensar, criticar, viure en el dubte... podent tenir una guia que t'omple el buit existencial encara que sigui amb absurditats i sense-sentit.

SOBREPASSAR LA RELIGIÓ

Quan demanis alguna cosa a l'univers (o a algun déu) assegura't que depengui de tu aconseguir-la 121028

"La fe fa miracles", "la teva fe t'ha salvat"... Podent ser autònoms, qualsevol invoca els sants o els déus? 140119

Tradicions, traïcions! 140322

Cada nou déu que se'ns apareix ens imposa una nova tasca titànica: enderrocar-lo! 150327

Tots els déus abominen de les creatures que no aspiren a superar-los i les castiga amb la submissió més indigne. 171028

Venerar un símbol religiós és idolatria. Escutar-lo, criticar-lo i transcendir-lo és santedat. 180810

La meva carta astral diu que no faci cas de les cartes astrals i m'inventi la vida. 140905

I això és el que faig. Començant per aquest enunciat del títol. I ho faig perquè el meu horòscop diu que no miri els horòscops, al tarot em surt que no he de creure en el tarot, el meu bruixot particular em recomana no tornar-lo a visitar, la bola de vidre sempre surt en blanc, la gitana que em llegeix la mà em diu "...no te dejes leer la mano!", el meu signe del zodíac m'empeny a no fer-li cas, somnio que no he d'interpretar els somnis i totes les profecies de les religions que he consultat coincideixen en què no he de tenir-les en compte!

I la veritat és que em resulta sorprenent tanta unanimitat! Dec ser un tipus estrany, penso a vegades, però a continuació penso que no, que sóc com tothom. Tothom troba una unanimitat en el que creu. Si consultes amb fe qualsevol auguri sortirà el que esperes que surti encara que tu no ho sàpigues perquè sovint és inconscient. Tots dirigim la nostra vida com volem però hi ha diferències en la forma com ho fem. A alguns ens agrada decidir i a altres no. Els agrada més seguir pistes, o obeir forces superiors que es manifesten en diferents coses com ara els sediments del cafè, les línies de la mà, el pèndul, o teories explicatives esotèriques.

En el fons aquests dos tipus de persones representen dues posicions davant la realitat. Els que imaginem, inventem i creem els nostres somnis i els que descobreixen, llegeixen i segueixen les lleis o les regularitats de la realitat.

Aquestes dues visions de la realitat són força incompatibles tot i que quasi mai es presenten en estat pur. Tots tenim de tot però difícilment d'aquesta barreja en surt un equilibri. Tendim a sotmetre'ns o la vida o a dominar-la. Tendim a buscar el nostre camí i seguir-lo o a inventar-nos-el. Tendim a descobrir

les lleis de la vida i de l'univers per a seguir-les humilment o a qüestionar-les i contradir-les per a crear orgullosament. Tendim a reverenciar i respectar el passat i la tradició o a reverenciar i respectar el futur que és possible encara que no encaixi ni compatibilitzi amb el passat.

I de fet, les dues mirades han sigut necessàries al llarg de la història. Si mai ningú no hagués recopilat les informacions i descobert les regularitats no hauríem sobreviscut. Si tothom ho hagués fet, tampoc! Fa falta que algú qüestionari, contradigui i mostri com altres realitats són també possibles, per tal d'avançar.

Els innovadors som vistos com uns irreverents poc respectuosos, ignorants que no sabem valorar el patrimoni cultural dels nostres ancestres,... Per a nosaltres els conservadors són a vegades excessivament crèduls, conformistes, submisos... aferrats al passat i amb poca capacitat per creure en ells mateixos i el poder creador que atresoren.

Jo crec que el mecanisme mental bàsic que funciona tant en un innovador com en un conservador és el mateix: el poder de fer realitat el que penses. Si tens la idea mare de que ets una part del tot sotmesa a les lleis del tot, trobes a tot arreu lleis i regularitats que t'indiquen el que has de fer i com has d'actuar. Si pel contrari creus que tot forma part de tu, trobes el poder per generar l'ordre i l'estructura de la realitat que vols.

A mi sempre m'ha semblat que quan els grans pensadors i transformadors de la humanitat han explicat les seves idees ho han fet trencant els motllos vigents, ajudant a descobrir la humanitat el seu aferrament a les lleis antigues i incitant els homes a ser els seus propis deus. Així entenc jo a Jesucrist, el Buda, Lao Tsé,... Per algun motiu són venerats en un moment donat i a continuació segrestats i traïts pels seus seguidors convertint el seu missatge trencador i rebel en una nova, trista i morta tradició.

Adorem els cels quan enlairem el cap i la terra quan l'abaixem. Mai no adoren però la musculatura del coll. 150210

Perquè allò que és ben nostre és adorar... Ens extasiem, ens meravellem, ens corprenem davant qualsevol cosa! Els humans som éssers a la recerca de l'èxtasi. Ens enlairem quan magnifiquem i divinitzem allò que és davant nostre. Sentim un anhel compulsiu de perfecció i el projectem o l'arranquem de qualsevol lloc on fixem la nostra mirada.

Així és com Kant i tants de nosaltres ens meravellem mirant l'infinit del cel a la nit.

I com els entomòlegs senten fascinació devota per la vida perfecte dels insectes.

I com els químics veneren l'aritmètica quàntica de la taula periòdica dels elements.

I com els fidels religiosos es vinclen rendits a les meravelles de l'altíssim.

I com els fotògrafs adoren la llum reflectida en qualsevol objecte per nemi que sigui.

I com els historiadors deïfiquen el passat...

I com els esotèrics desxifren la màgia de l'univers en un codi de dates, signes o rituals que sempre mostren que l'objecte d'adoració és just allà on ells miren.

I així deu ser, o al menys això crec jo. Tot és admirable i adorable perquè està en la nostra ment transformar el més neutre en el més excels. Mirem on mirem trobarem motius per a la idolatria, aquest és el fet i la necessitat.

El més admirable és per a mi, la musculatura del coll, aquest mecanisme orgànic que dirigeix la nostra mirada cap a un lloc. És el coll qui té el poder de dirigir la nostra capacitat de meravella. El coll enfoca el cap a un objecte i la ment automàticament crea la perfecció necessària. No hi ha res que l'home concebi que no pugui ser convertit en un miracle de bellesa i perfecció.

Tots els objectes són venerables: la llei moral, els animals, les coincidències, les relacions humanes, les idees, el planeta, la matemàtica, l'àtom, l'art, les emocions, la història, el costum, la fantasia, la creença, l'absurd, el desconegut, els arbres, la tradició,...

Sort del coll que ens dirigeix la mirada a un únic focus i ens fa experts en la lectura, en una sola cosa, d'allò que està en totes les coses. I això, al temps que ens simplifica la vida, ens fa sentir-nos orgullosos i especials en haver trobat el sentit en un oceà d'absurd.

A qui hem de fer cas quan els déus i els homes manen coses diferents i fins i tot oposades?

160826

Qui mana més, Déu o els homes? Em sembla que la resposta és evident. Déu és l'ésser suprem i per tant la seva llei o voluntat no admet res que la superi.

Si Déu mana una cosa, no importa el que digui la llei o l'opinió de la gent perquè és un imperatiu suprem i si els creients fossin bons creients, sempre obeirien a Déu abans que els homes. I això és el que passa amb les persones i les societats que creuen en Déu i són coherents amb elles mateixes.

Què té d'estrany que uns creients matin els incrèduls si aquesta és la voluntat del seu Déu? És normal i fins i tot és una prova de fidelitat. Els pecadors són els que no ho fan perquè no se sotmeten a la voluntat del seu Déu. Sempre ha sigut així i temo que sempre serà així. Ara tenim aquesta situació molt viva entre nosaltres perquè alguns musulmans estan sent portats a una pràctica estricta i pietosa de la seva fe. Han de vestir, menjar, comportar-se, i matar si fa falta tal com Déu mana!

D'això n'hem sabut molt també els cristians. La història està plena de casos d'obediència cega i absurda a Déu, des de la inquisició a les creuades i molts altres exemples.

Res no es pot retreure a un creient. Dius que són masclistes? Déu ho vol! Són assassins? Déu ho vol! No s'integren? Déu ho vol! No hi ha resposta, només podem intentar comprendre i criticar. Llàstima que els déus no vulguin que els fidels comprenguin i critiquin. Jo, però, com que no ho sóc, ho faig.

Primer: Quants Déus hi ha? I quantes figures divines? Hi ha déu bo i just, fort i compassiu, ferotge i pacificador, humil i superb, humà i diví, masculí i femení... Tenim tot un catàleg de déus per triar que no ens l'acabarem. De fet dins la mateixa religió, el mateix déu té característiques diferents. Al·là pot ser amorós o terrible. El déu cristià pot ser el de la Bíblia o el del Nou Testament... Així cada fidel o cada facció de fidels poden usar la imatge de Déu que els convé. Com sempre, la religió al servei del poder.

Segon: Què mana Déu? Aquesta és bona! Així com cadascú es fabrica una imatge de Déu, també cadascú escull quin intèrpret de la voluntat divina vol seguir. I això en el millor dels casos perquè normalment, per família, costum i tradició s'imposa una interpretació de la voluntat de Déu que es converteix en dogma i al que cal sotmetre's i sotmetre els altres. I ja se sap, hi ha intèrprets del Déu violent i del Déu pietós, del compassiu i del justicier, i així arreu la voluntat de Déu és usada per a justificar els propis desitjos o obsessions fonamentalistes.

Tercer: Quants tipus de creients hi ha? També uns quants diferents. Bàsicament hi ha quatre tipus de creients que es corresponen amb les diferents fases d'evolució moral. La més primària i menys

evoluciona és la del creient egoista que usa la religió i Déu per als seus interessos. Ell fa dir als Déus el que vol i ho imposa als altres. El segon tipus de creient és el fanàtic convençut de què hi ha un sol Déu verdader i únic que és el seu i tot el que no és aquest Déu és fals i mereix ser anihilat. El tercer tipus de creient, més evolucionat és el racional que entén que la llei divina i la humana no pertanyen al mateix regne i conserven en la intimitat la seva fidelitat religiosa i practiquen en la societat la seva fidelitat civil. El quart tipus de creient, el més evolucionat, creu que tot és una sola cosa que es manifesta en formes diferents. És més l'espiritual que religiós.

Doncs bé, com menys evolucionat és el creient més furibund, ferotge i perillós és. Per això si no es controlen bé els creients primaris són molt perillosos. Fanatitzats i estancats per unes ments que els controlen, perden l'ocasió d'evolucionar i només obtenen consol en la submissió. Aquest sector de creients és cada cop més gran i està cada cop menys acomplexat. Ha après a usar les lleis i els arguments dels que estan més evolucionats ("cal respectar totes les creences", "hi ha d'haver llibertat absoluta", "tots som iguals"...) i aquests arguments posats en boca o en ment de persones que no tenen la maduresa per a entendre'ls o acceptar-los són autèntiques armes. I més tenint en compte que els qui sí que ho entenen no saben distingir entre la bona i la mala aplicació d'aquests principis. El relativisme i el "bonisme", són exemples claríssims d'aquesta confusió.

En definitiva, tot es tracta del tema de la convivència entre persones que estan en diferent nivell d'evolució. Un tema complex que ens ocuparà a tots plegats durant força temps. Necessitem mesures urgents i clares per a fonamentar la convivència. Tot no pot estar permès; tothom no és igual; ningú no pot declarar-se per damunt la llei civil i ningú no pot renunciar a l'obligació moral de créixer i evolucionar augmentant la comprensió i la crítica.

Jesucrist, personatge cabdal en la nostra història, tenia clar que calia donar a "Déu el que és de Déu i al Cèsar el que és del Cèsar". Ho tenia tan clar i va ser tan convincent que el van matar. Quines estratègies no heroiques (i dic no heroiques perquè no podem posar l'esperança en els herois) sabrem descobrir abans el problema de la convivència entre persones de diferent nivell d'evolució no sigui irresoluble?

Al final tot es redueix a "qui mana més, els déus o els homes?" 170904

Per definició els déus són superiors als homes. Són més savis, més forts i més bons. Ells saben el que ens convé i el que hem de fer. Si ets un bon seguidor de la teva religió, no hi ha manament més alt que el que deriva de la voluntat de Déu.

Això no costa d'entendre. Cal fer sempre el que Déu vol per damunt de tot; per damunt de la teva voluntat, dels teus desitjos, dels costums socials, de les normes cíviques o de les polítiques dels estats.

Per a un creient autèntic és ridícul pensar que els homes poden manar més que Déu. Com podem pensar els ateus que un creient obeirà una llei humana abans que una divina? Això és impossible perquè si ho fes seria un mal creient.

No hi ha res més a dir. No hi ha diàleg interreligiós, ni pacte social, ni polítiques d'integració, ni res que un creient pugui fer si va contra el que diu el seu Déu.

Els qui creuen en déus deleguen la voluntat directa de déu en els seus intèrprets i aquests els diuen el que han de fer. Són ells, els sacerdots, imams, rabins,... els qui dicten les normes de conducta i de convivència.

Davant d'això els ateus no hi tenim res a fer. No podem contraposar a la voluntat divina la voluntat de la majoria o de l'ajuntament o dels representants del poble! És ridícul! Déu mana més que els homes per a

creient perquè és una obvietat i l'home mana més que déu per a un no creient perquè nega l'existència dels déus.

Aquesta simplista, dicotòmica i maniquea disjuntiva és l'esquelet o columna vertebral de tot el debat que tenim amb la convivència entre persones creients i no creients. Evidentment no és l'únic debat ni l'únic front. Hi ha també les persones que creuen que l'autoritat màxima ve de la seva cultura o de la seva ètnia o de la seva ideologia. La casuística és més o menys la mateixa que en el cas de les religions: no reconeixen una autoritat superior a la que ells atorguen als qui són la seva autoritat particular.

I això és incompatible amb els valors de la democràcia i dificulta la convivència. Per als demòcrates l'autoritat suprema és la veu del poble que té autoritat en l'àmbit públic i deixa en l'àmbit privat les creences ideològiques, sempre que no vagin contra el bé comú democràticament expressat.

Aquest conflicte que intento expressar està latent i ocult en l'aparent normalitat perquè molts creients han estat "infectats" de dubtes democràtics, però quan una comunitat o col·lectivitat s'enroca en la seva ideologia de veritat absoluta, la negociació o el pacte, és impossible.

Jo crec que totes les persones que creuen que tenen la veritat absoluta estan en una fase de desenvolupament inferior i per tant no poden entendre ni concebre les realitats del nivell superior. Estan atrapades en un moment evolutiu que demanda seguretat i submissió a un ésser superior i necessiten desmarcar-se de la resta. És el domini dels "meus", els que són com jo, els que formen la meua tribu, casta, família o clan.

L'autèntic conflicte actualment es desenvolupa entre persones que estan en diferents nivells d'evolució. Segons la nostra democràcia tots tenim els mateixos drets i deures però una part considerable de la població ni entén ni mai hauria concebut o acceptat aquestes normes ètiques que li permeten viure com vol.

I això sempre ha estat així, perquè sempre hem conviscut persones en diferent nivell d'evolució. El que passa actualment en alguns llocs és que hi ha una massa crítica molt alta de persones en un nivell baix que s'encastellen en la seva posició, que s'enforteixen en les seves creences, que s'enorgulleixen de no evolucionar. La nostra societat amb un sentiment de culpabilitat atàvic no sap com afrontar aquest repte perquè també els seus valors són líquids i el relativisme serveix de justificació a la inactivitat i la permissivitat.

Evidentment aquest tema no s'esgota amb el plantejament que faig. Les variables socioeconòmiques, la història, la demografia, les incongruències planetàries del capitalisme i altres factors tenen molt a dir en l'origen i l'agreujament dels conflictes que ara patim. Al final, però, pregunta a algú "qui mana més, els déus o els homes?" i veuràs amb qui parles i què et pot esperar.

Els déus creen amb les mans i la veu. Els humans en fem prou amb la mirada. 180106

En les cosmogonies on apareixen déus creadors, aquests solen actuar amb les mans i la veu. A la Bíblia, per exemple, Déu fa l'home amb fang i crea les coses en pronunciar l'ordre "faci's!".

Les creacions divines fan que apareguin coses abans inexistents. Així, els déus creen planetes, plantes, espècies animals i tota mena de coses. Sota aquesta concepció, les coses primer no hi eren, després hi van ser per obra del creador i d'aquesta manera van ser posades a l'abast dels humans per tal que se'n servissin.

Els déus creen i els homes manipulen. Aquesta seria la síntesi fàcil. Ara bé, aquesta idea té una altra versió. L'autèntic poder creador el tenim els humans. Els déus potser fan coses però les coses no són res fins que nosaltres no les mirem i els hi donem existència amb la nostra consciència.

És la nostra mirada la que crea les coses. Allò que veus en el món és fruit de la manera com ho mires. La mirada sobre les coses, sobre un arbre, per exemple, fa que l'arbre sigui llenya, obra d'art, *pinus pinaster* o obstacle, en funció de qui el jutgi. Aquest judici és l'acte creador. L'arbre serà allò que nosaltres li projectem i sense la nostra projecció (conceptualització, conscienciació) l'arbre no és res, no existeix!

La mirada humana és un feix de mirades, una trena de trenes, com una corda és el resultat d'entortolligar-ne vàries. La mirada de l'ull, la del cor emocional, la del cap i la del cor gran o esperit. Cada una d'aquestes mirades aporta realitat a les coses i és la fusió de totes elles que crea el nostre univers particular.

Això ens pot ajudar a entendre per què vivim en el món que vivim: perquè és el que hem creat. Si et preguntes perquè hi ha tant de mal, tanta bellesa, tanta injustícia o tant amor, ja saps que ets tu qui els posa en el món.

Una altra aplicació ben útil és la de transformar la realitat amb la mirada. És una recreació de les coses. Ens van ensenyar a mirar amb els ulls, amb les emocions, amb l'intel·lecte... i ara podem aprofitar aquesta plasticitat per reinventar les coses amb la mirada.

Si practiques veuràs que pots mirar diferent les persones i veure-les totes boniques. Podràs mirar amb ulls de simpatia el que no et resulta agradable i ho transformaràs. Podràs mirar amb ulls de raó el que et sembla absurd, podràs mirar amb ulls de sentit el que intueixes càctic. És un poder infinit, una capacitat que no controlem i que no practiquem perquè no creiem que tinguem aquest poder.

Només cal practicar. Si et sembla pueril, mira't-ho d'una altra manera!

PREGUNTES QUE ELS TUI TS CONTESTEN

Creus que les dones són més o menys espirituals que els homes? I religioses?	La religió és dels homes i l'espiritualitat de les dones. És la diferència entre el poder i la unitat.
Que significa "adorar"?	El món és ple d'adoradors. Adoradors del que sigui però adoradors.
Per què creus que els diners han arribat a ser la més generalitzada aspiració humana?	L'economia és la nova religió. Sacerdots/banquers tirànics dient-nos que és el bé i el mal oferint-nos el paradís a canvi de la submissió.
Quina relació hi ha entre "superstició" i "intel·ligència"?	La pervivència de tradicions i rituals màgics mostra el triomf de la superstició sobre la intel·ligència.
Què és més valuós en un remei, la seva eficàcia o la seva oportunitat?	La tradició que, com la religió, ens va ajudar a sobreviure, ara és un obstacle per avançar.
Quins són els inconvenients de Déu?	Hi ha qui es pregunta si es pot ser sant sense Déu. Jo em pregunto si se'n pot ser amb Déu.
Creus que Déu et pot concedir alguna cosa que no depengui de tu?	Quan demanis alguna cosa a l'univers (o a algun déu) assegura't que depengui de tu aconseguir-la
Què creus que és un déu encarnat?	Quanta resistència a l'encarnació de Déu! (i això que avui és nadal!!!)
En què s'assembla el que diuen els déus i el que entenen els homes?	No importa el que diuen els déus. Importa el que entenen els homes.
Podem superar els déus? En cas que sí, hem de fer-ho?	No es tracta de buscar noves maneres d'adorar els déus sinó de superar-los.
Per a què serveix la mitologia?	La mitologia és l'antídote de l'absurd.
Qui mana més, el déu Ciència o la deessa Fe?	El déu Ciència i la deessa Fe governen despòtics el mite de la nostra vida
Déu i l'home: qui ha creat a qui?	"Si els bous tinguessin religió els seus déus tindrien banyes" (A.aa)
Si la vida fos una obra de teatre i tu un personatge, qui és l'actor?	L'actor que feia de sant Pere a la passió del poble esbatussava fora d'obra al que feia de Judes recriminant-li traïció.
D'on surten els nostres ídols?	Que tot adorador miri el seu ídol i es preguntin si no és un mirall.
Es poden superar els déus? Cal fer-ho?	Tota divinització que no passi pel buidament és una dimonització.
Un ésser totpoderós, podria cometre errors si volgués?	Quants déus ateus d'ells mateixos!!
Quina credibilitat tenen els mitjans de comunicació?	Sé pels primers documentals que hi ha filmats que la gent abans es movia molt de pressa, no parlava i el món era en blanc i negre.
On hi ha més poder, en la saviesa o en la fe?	La saviesa et dona el poder. La fe te'l treu.
Les idees més vertaderes tenen més força?	La força d'una creença no té cap relació amb la seva veracitat.
Saps què cal fer per canviar i que tot segueixi igual?	Va renegar del déu X i va passar a adorar el déu Y. A continuació a deixar de prendre cafè amb llet i es va passar a la llet amb cafè.
Per què creus que ens fascinen tant els rituals antics o exòtics?	Les paraules i rituals antics ens fascinen perquè idealitzem la llunyania en l'espai i el temps. Enyorem un inexistent paradís perdut.
Què és per a tu una cosa sagrada?	L'única sagrada escriptura és la que fas tu quan escrius conscient de qui ets.
Creus que si admires algú l'has d'imitar en alguna cosa?	Sopava amb Jesucrist. Ell va demanar l'obarro i jo em vaig atrevir a demanar bacallà.
Creus que si existís Déu hauria d'estar sotmès a la llei moral?	Si existeix un ésser o intel·ligència superior hauria de ser necessàriament immoral.
Què és el millor que pot fer un mestre	En un rampell de lucidesa el mestre va obrir la porta i va dir:

pels seus deixebles?	"fugiu!"
Demandar ajuda a ésser superiors (déus, sants,...) és eficaç al teu entendre?	"La fe fa miracles", "la teva fe t'ha salvat"... Podent ser autònoms, qualsevol invoca els sants o els déus?
Quins valors té un ritual?	Els rituals són ferros que van més bé per construir gàbies que no pas rampes de llançament.
Per què creus que la Bíblia té tant d'èxit?	Què diu dels humans el fet que el llibre més influent de la història sigui un compendi de mitologia, lleis antigues i textos obscurs?
Quin valor té la tradició? I quina autoritat?	Tradicions, traïcions!
Creus que "creer" és "crear"?	"Creer es crear".
Què opines de les cartes astrals i altres arts endevinatòries?	La meua carta astral diu que no faci cas de les cartes astrals i m'inventi la vida. (http://bit.ly/1qCL8of)
Què ens manté esclavitzats encara que potser no ho sapiguem?	Som esclaus de les nostres creences (http://bit.ly/1w15TMK)
Quina relació hi ha entre religió i espiritualitat?	Com més religió menys espiritualitat i com més espiritualitat menys religió. (http://bit.ly/16xocBm)
Què fa que una idea tingui èxit?	Que una idea prolifere i tingui èxit no vol dir que sigui vertadera. Simplement que és més útil (http://bit.ly/13t2vk7)
Diferències entre religió i espiritualitat.	Si podem distingir entre sexe i amor, per què no entre religió i espiritualitat?
Quines coses creus que valorem poc?	Adorem els cels quan enlairem el cap i la terra quan l'abaixem. Mai no adoren però la musculatura del coll. (http://bit.ly/1DYHlle)
Creus que la religió és l'opi del poble?	L'opi és la religió del poble (http://bit.ly/1AIfQB5)
Quina feina ens imposen tots els déus?	Cada nou déu que se'ns apareix ens imposa una nova tasca titànica: enderrocar-lo!
Quines contradiccions veus en les religions?	"Viviu en silenci" va dir als seus deixebles. I ells es van posar a cridar i a picar de mans contents per la lliçó del seu mestre.
Què va ser primer la creació o l'existència dels déus?	Els déus van arribar tard. La creació ja estava feta i ells eren un producte més.
Creus que totes les pràctiques religioses o culturals són respectables?	Si vols que la gent respecti les teves rareses fes-te d'una religió o una tribu que les prescriu (http://bit.ly/1Fnwaa5)
Quina importància tenen les formes en la transmissió del coneixement?	Demaven un profeta que els orientés però com que Déu el va enviar sense barba i sota l'aparença d'un home normal ningú no li va fer cas...
Creus que la inexistència és una qualitat o un defecte en una idea?	Déu té totes les qualitats; fins i tot la més excelsa: la inexistència.
Per què beneïm Déu per les coses que ens agraden i no el maleïm per les que ens desagraden?	Per què beneïm Déu per les coses que ens agraden i no el maleïm per les que ens desagraden? (http://bit.ly/1MTtEj7)
Creus que Déu i l'home són compatibles?	Déu es va suïcidar el mateix dia que va néixer l'home. I no va ser casualitat...
Amb quines plomes de Dumbo volem actualment'	Les cartes astrals, la religió, el tarot, moltes teràpies... són coixins de plomes de Dumbo! (http://bit.ly/1OEZ4Mf)
Creus que la religió és un estadi a superar?	La religió és com el xumet dels nens petits: potser el necessites en algun moment, però indica estancament si el mantens quan et fas gran.
Quin valor atribueixes als mites?	Els mites no poden explicar l'origen de l'home, però l'origen de l'home pot explicar els mites. (http://bit.ly/1NrdAbm)
Quina distància creus que hi ha entre Déu i tu?	Cada cop que reses et separe de Déu (http://bit.ly/1W319Fs)
Què opines dels llibres sagrats? (Bíblia, Alcorà, Vedes,...)	Escull el teu llibre sagrat amb moltes frases contradictòries i il·lògiques i així sempre en trobaràs una que s'ajustarà al que vols.
Creus que Déu creu en nosaltres?	No necessito creure en Déu; en faig prou amb què Déu cregui

	en mi.
Qui és el teu déu?	El meu déu és l'absurd.
Què pot admirar la ciència de la religió i què la religió de la ciència?	Tant de bo els religiosos fossin tan crítics com els científics. (http://ln.is/blogspot.com.es/uhfRq ...)
A qui hem de fer cas quan els déus i els homes manen coses diferents i fins i tot oposades? (A qui hem de fer cas quan els déus i els homes manen coses diferents i fins i tot oposades? (http://ln.is/blogspot.com.es/l1IXD ...)
T'agraden més les veritats efímeres o les permanents?	Tot científic vol que les seves teories siguin superades. Cap religió no ho vol. (http://ln.is/blogspot.com.es/ooZnu ...)
Creus que saps més coses tu que Jesucrist o el Buda?	La majoria de cristians, budistes, musulmans... saben més coses que el Jesús, Buda o Mahoma històrics. (http://ln.is/blogspot.com.es/iXkqd ...)
Si existeix una voluntat sobrehumana, quin paper juga la teva?	L'existència d'una voluntat divina o sobrehumana anul·la la teva.
Què opines de la revelació divina?	Si s'hagués predicat que els contes populars són revelació divina ara les misses es farien en casetes de xocolata. (http://ln.is/blogspot.com.es/Zpqr5 ...)
Creus que hi ha una jerarquia entre la fe i la raó o que són del mateix rang?	Quan la fe i la creença estan per damunt de la raó tant en pot sortir una processó de setmana santa com una guerra.
Si una creença es basa en una experiència és una creença o un coneixement?	Sovint s'apel·la a la experiència com a fonament del coneixement. Recordem però, que el fonament de la fe és quasi sempre l'experiència.
Quina relació creus que tenen els pensaments amb les vivències?	Matèria i esperit? Ciència i religió? O simplement pensament i vivència? (http://josepmariacarbo.blogspot.com.es.ln.is/qULtt)
Com imagines que serà la guerra del futur?	La propera guerra la faran soldats obedients i acrítics, drogats de patriotisme, amb la fe com a arma i amb la raó sotmesa.
Per a què serveix Déu?	Si sabem què vol Déu i què no, quina falta ens fa? http://bit.ly/2rESqRc
Creus que necessitem alguna autoritat que no vingui de nosaltres mateixos?	Qui se sent orgullós de necessitar una autoritat divina és un desertor de la humanitat.
Un creient en Déu, ha de fer més cas a les lleis divines o a les humanes?	Al final tot es redueix a "qui mana més, els déus o els homes?" http://bit.ly/2vZTsFM
En què creus metafísicament parlant?	Déu m'ha fet incrèdul i jo m'he fet creient http://bit.ly/2j18dXy
Què és allò que tots els déus abominen?	Tots els déus abominen de les creatures que no aspiren a superar-los i les castiga amb la submissió més indigna.
Amb què creem els humans? Quina és la matèria prima de la creativitat?	Els déus creen amb les mans i la veu. Els humans en fem prou amb la mirada. http://bit.ly/2D1WVJ0
La llibertat és una creença, una experiència o un saber?	Tenim la mateixa fe absurda, fanàtica i ignorant en la llibertat i l'originalitat humana que els antics tenien en Déu. http://bit.ly/2F97wFk
Què és "creure"?	Sovint, creure és preferir el que m'agrada al que és.
Creus que les societats tenen les institucions que es mereixen?	Una tribu despietada té un déu despietat i una societat mesquina té una justícia mesquina. https://bit.ly/2jo8NMm
Què és més plaent als déus, la submissió o la crítica? I als homes?	Venerar un símbol religiós és idolatria. Escutar-lo, criticar-lo i transcendir-lo és santedat.
Què és pitjor, un excés de crítica o un excés de credulitat? Per què?	Sempre és preferible l'excés de crítica a l'excés de credulitat
Creus que quan fem parlar als déus o entitats superiors fem alguna cosa més que ventriloquia?	Em va dir que l'ésser superior era el Profeta. Li vaig dir que m'agradaria parlar amb ell. Aleshores es va posar el titella del Profeta a la ma i vam parlar tots tres tan ricament...